

Biotalous Lapin kehittämisohjelmissa

- Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027
- Lappi-sopimus 2022-2025
- Lapin Green Deal -tiekartta
- Lapin älykkään erikoistumisen ohjelma

Biotalous Lapin kehittämissuunnitelmassa

Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

- Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027
  - Painopisteet pääosin samat kuin Lapin liiton kokoamassa Lapin maaseutuohjelmassa, joka tehtiin kaikkien rahastojen maaseutuohjelmaksi 2019
  - Päätaavoite: Kohti hiilineutraalia biotaloutta
  - Painopistealat:
    - Maatalous
    - Elintarvike- ja luonnontuoteala
    - Porotalous
    - Metsätalous
    - Uusiutuva energia
    - Kestävä matkailu

Biotalous Lapin kehittämissuunnitelmassa

Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

Porotalous:

- Porotalouden tuotteiden jalostusasteen nostaminen
- Porotalousyrittäjien osaamisen lisääminen: markkinointi, tuotekehitys, nimisuoja
- Kiertotalouden kehittäminen porotaloudessa
- Porotalouden digitaalisten menetelmien kehittäminen
- Riskeihin varautuminen porotaloudessa
- Porotalouden hyvinvointityö

Biotalous Lapin kehittämishjelmissä

Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

Elintarvike- ja luonnontuoteala:

- Elintarvike- ja luonnontuotealan jalostusasteen nostaminen ja jalostajien yhteistyön vahvistaminen
- Tuotekehitys, markkinointi ja liiketoimintaosaaminen
- Luonnontuoteala: non-food-tuotteiden kaupallistaminen
- Digitaalisten markkinointi- ja logistiikkaratkaisujen edistäminen
- Lähiruoan osuuden kasvattaminen ja lähiruokaosaamisen lisääminen erityisesti julkisissa ruokapalveluissa
- Kiertotalouden edistäminen elintarvike- ja luonnontuotealalla
- Kestävät keruutavat (sosiaalinen, ekologinen, taloudellinen, kulttuurinen)
- Luomukeruuotannon edistäminen
- Vientimahdollisuuksien edistäminen

Biotalous Lapin kehittämishjelmissä

Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

Metsätalous:

- Metsien kestävä käytön edistäminen
- Metsänomistajien osaamisen lisääminen
- Metsien ekosysteemipalveluiden kehittäminen
- Metsätilojen spv:t ja tilusjärjestelyt
- Yhteistyö muiden toimialojen kanssa
- Digitaalisten ratkaisujen edistäminen liittyen metsänhoitoon, hiilensidontaan, yms.

Biotalous Lapin kehittämissuunnitelmassa

Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

Uusiutuva energia:

- Maaseutuyritysten uusiutuvien energiamuotojen tukeminen
- Maaseudun uusiutuvan energian käytön edistäminen
- Energiatehokkuuden lisääminen maaseutuyrityksissä ja maaseutualueella
- Yhteistyötoimet energian säästämiseksi
- Maaseudun toimijoiden energia-alan osaamisen lisääminen

Biotalous Lapin kehittämissuunnitelmassa

Lapin alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

Kestävä ja viisas matkailu:

- Hyvinvointi- ja luontomatkailun uusien palveluiden kehittäminen
- Matkailun ja paikallisen ruokatuotannon yhteistyön edistäminen
- Matkailutoiminnan energiatehokkuuden lisääminen
- Matkailutoiminnan kiertotalouden edistäminen
- Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen matkailualalla

Biotalous Lapin kehittämishjelmissä

Lappi-sopimus

pp1: 1 Arktinen talous ja teollisuus kasvavat kestävästi uudistumalla:

Lapin monipuolista elinkeinorakenteen ylläpito ja yritysten kilpailukyvyyn kasvattaminen ylläpitäen tasapainoa luonnonvarojen ja luonnonolosuhteiden kanssa.

Suunnitteilla olevien metsä- ja biotaloushankkeisiin kytkeytyvien Pk-yritysten toimintaedellytysten, **kasvun ja kansainvälistymisen tukeminen.**

Uusien kasvualojen, uudenlaisen liiketoiminnan ja innovaatioiden syntymisen edistäminen ja liiketoiminnan kehittäminen, esim. luonnontuoteala.

Poronhoidon, maatalouden ja kalatalouden kehittäminen.

Biotalous Lapin kehittämishjelmissä

Lappi-sopimus 2022-2025

pp1: 1 Arktinen talous ja teollisuus kasvavat kestävästi uudistumalla:

Biotalous kasvupotentiaalia omaavien toimialojen **kasvumahdollisuuksien edistäminen** (mm. **elintarviketuotanto, luonnontuoteala, sininen biotalous tai puurakentaminen**)

Uusiutuvan energian käyttö, energiatehokkuus ja **kierrätysraaka-aineiden käyttö, teollisuuden sivuvirtojen hyödyntäminen energian tuotannossa, biojätelaitokset**

Energia-alan vihreän siirtymän suunnitelma, mm. miten uusiutuvan ja bioenergian tuotanto järjestetään ja miten biopolttoaineita tuotetaan.

Keskeisiä kehittämistavoitteita kaikille toimialoille ovat **jalostusasteen nostaminen kysyntälähtöisesti**, osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen, digitaalisuuden hyödyntäminen ja **viennin vahvistaminen**.

Biotalous Lapin kehittämishjelmissä

Lappi-sopimus 2022-2025

PP 5: Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen.

Tavoite: Lappi on hiilineutraali v. 2035 mennessä ja tavoittelee luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä

- Ympäristön- ja vesien suojelu, luonnonvarojen kestävä käyttö
- biodiversiteetin ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
- metsien kasvun ja maaperän hiilensidonnan vahvistaminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen
- **Luonto hyvinvoinnin turvaajana ja pohjana palveluille**
- **Kalastusmatkailun tukeminen**
- **Luontopohjaiset ratkaisut**
- **Kiertotalous**
- Lohen ja muiden vaelluskalojen lisääntymisedellytysten turvaaminen
- Toteutetaan lapin Green Deal-tiekarttaa

Biotalous Lapin kehittämissuunnitelmassa

Lapin Green Deal -tiekartta

Metsien käyttö on ilmastoviisasta ja kestävä

- Metsien eri käyttömuotojen yhteensovittaminen
- Hiilinielujen säilyttäminen
- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen metsätaloudessa
- Ylläpidetään kestävä metsätaloutta biotalouden kehittämiseksi ja raaka-aineen varmistamiseksi
- **TKI-ympäristön kehittäminen uusien ratkaisujen ja innovaatioiden tuottamiseksi**
- Metsistä saatavalla uusiutuvalla puuraaka-aineella korvataan fossiilisten aineiden käyttöä ja **edistetään kiertotaloutta.**
- **Ympäristönsuojelun ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen:**
  - Kompensaation merkityksen tunnistaminen (suojelu- ja ennallistamistoimet)
  - **Kiertotalous ratkaisuna** – resurssien säästeliäs ja ekotehokas käyttö mahdollistaa kestävä kasvun

Biotalous Lapin kehittämissuohjelmissa

Lapin Green Deal -tiekartta

Kiertotalousajattelu luo uutta:

- Kiertotalousajattelun painottaminen kaikilla tasoilla
- Raaka-aine- ja materiaalitehokkuuden resurssitehokkuuden kehittäminen
- Teolliset symbioosit
- KV-bisnespotentiaalin hyödyntäminen entistä paremmin

Arktinen ruoantuotanto edistää kestävyyttä:

- Tuotantopanokset tehokkaasti käytössä ja kiertotalous hyödynnetty
- Puhtaat vesistöt ja luonnonkalan hyödyntäminen
- Hiilensidonnann varmistaminen
- Lähiruokaa saatavilla ja myös korkeammalle jalostettuna
- Pk-luonnontuoteteollisuuden kehittyminen

Biotalous Lapin kehittämishjelmissä

Lapin älykkään erikoistumisen ohjelma

Kiertotalous kestävän kasvun perustana

- tavoitteena vahvistaa Lapin roolia kiertotalouden edelläkävijänä ja tukea yritysten siirtymää kohti resurssiviisaampaa toimintaa.
- esimerkkejä: Uusien biopohjaisten tuotteiden suunnittelu, testaaminen ja muotoilu -
tuotannon sivuvirtojen hyödyntäminen eri toimialoilla.

Hyvinvointi- ja elämyspalveluita luonnosta

- tavoitteena hyödyntää luontoa kestävien hyvinvointi- ja elämyspalveluiden lähteenä sekä vauhdittaa yritysten vastuullista kasvua
- **Metsien monikäyttö:** uudet toimintatavat ja älykkäät ratkaisut, joilla lisätään monikäyttöä ja turvataan myös virkistysmahdollisuudet, luontoarvot ja hiilinielujen vahvistuminen
- **Hyödynnetään luonnontuotteita osana hyvinvointi- ja elämyspalveluiden palvelukokonaisuuksia.**

Biotalous Lapin kehittämissuohjelmassa

Lapin älykkään erikoistumisen ohjelma

Uusiutuvan energian ratkaisut omavaraisuuden edistäjänä

- Tavoitteena vahvistaa Lapin roolia uusiutuvan energian ja energiateknologian soveltamisen kärkialueena, siirtyä kohti vähähiilisiä ja kustannustehokkaita energiaratkaisuja.
- Uusiutuvan energian säilöminen, käyttöönotto infrastruktuuri, hybridiratkaisut, uusiutuvista energialähteistä jalostettavan energian sovellutukset ja käyttöönotto

